

บทที่ 15

การระงับของโทษ

โทษทั้ง 5 ชนิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 เป็นโทษสำหรับใช้ลงแก่ผู้กระทำความผิด ตามที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา 2 วรรคแรก ผู้กระทำความผิดซึ่งยังมีชีวิตอยู่จะต้องถูกจับกุม ถูกสอบสวน และถูกฟ้องร้อง เพื่อรับโทษตามความผิดที่กระทำให้ไป ภายในอายุความ ตามที่กฎหมายกำหนด ฉะนั้นถ้าผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตายไปแล้ว ไม่ว่าจะด้วยเหตุใด ๆ โทษสำหรับที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ก็เป็นอันระงับไป (มาตรา 38) เช่น จำเลยถูกศาลพิพากษาให้จำคุก 3 ปี จำเลยถูกจำคุกมาได้ 1 เดือน ก็ถึงแก่ความตาย โทษจำคุกที่เหลืออยู่ ก็ต้องระงับลงในขณะที่จำเลยถึงแก่ความตาย หรือ จำเลยถูกจำคุก และปรับ จำเลยไต่สารค่าปรับไปแล้ว และต่อมาขณะที่จำเลยไต่รับโทษ จำคุกอยู่ ได้ถูกนักโทษอื่นแทงตาย โทษจำคุกต่อไปย่อมระงับลง ส่วน ค่าปรับที่ไต่สารค่าปรับไปแล้ว ทายาทของผู้ตายจะเรียกร้องขอคืนค่าปรับ นั้นไม่ได้ เพราะจะเรียกร้องให้คืนโทษที่ไต่รับไปแล้ว ภายหลังความตาย ของผู้กระทำความผิดไม่ได้ ซึ่ง เปรียบเทียบได้กับโทษจำคุก เมื่อจำเลย ไต่รับโทษจำคุกไปแล้ว ต่อมาถึงแก่ความตาย ทายาทจะร้องขอคืน โทษจำคุกที่ไต่รับไปแล้วไม่ได้ โทษปรับก็ผ่านเองเดียวกัน เมื่อไต่สารค่าปรับไปแล้ว ต่อมาจำเลยตาย ก็ย่อมขอคืนค่าปรับไม่ได้

แต่ถ้าจำเลยตายก่อนชำระค่าปรับ โทษปรับตามคำพิพากษาของศาลก็ต้องระงับลงตาม มาตรา 38 ฉะนั้นศาลจะบังคับคดีเอาค่าปรับจากทรัพย์สินมรดกของผู้ตายไม่ได้

หรือ ศาลพิพากษาถึงที่สุดให้รับของกลางในคดีนั้นแล้ว
จำเลยจึงตายภายหลัง ทรัพย์สินที่ถูกริบยอมตก เป็นของแผ่นดินทันทีตาม
มาตรา 35 ฉะนั้นทายาทของจำเลยผู้ตายจะขอคืนทรัพย์สินของจำเลยที่
ถูกริบ ซึ่งตกเป็นของแผ่นดินแล้วไม่ได้

ข้อสังเกต

ตามมาตรา 38 นี้ เป็นเรื่องการระงับของโทษ ซึ่ง
ไม่เหมือนกับเรื่อง " คดีระงับโดยชำระค่าปรับอย่างสูง " (ตาม
มาตรา 79) ตามมาตรา 79 นั้น เป็นเรื่องที่จะทำให้คดีเป็นอันระงับ
ไปโดยผู้กระทำความผิดนำเงินค่าปรับในอัตราอย่างสูงมาชำระก่อนที่ศาล
เริ่มคนสืบพยาน ตามมาตรา 79 นี้ บัญญัติขึ้นเป็นท่านองเดียวกันกับ
มาตรา 37 (1) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญา ที่ให้
คดีเลิกกัน โดยตามมาตรา 37 (1) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาชญา บัญญัติว่า " คดีอาชญาเลิกกันได้ ดังต่อไปนี้ (1). ในคดีมีโทษ
ปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูง
สำหรับความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา " และตาม
มาตรา 79 ประมวลกฎหมายอาชญา บัญญัติว่า " ในคดีที่มีโทษปรับ
สถานเดียว ถ้าผู้ต้องหากระทำความผิด นำค่าปรับ ในอัตราอย่างสูง
สำหรับความผิดนั้นมาชำระก่อนที่ศาลเริ่มคนสืบพยาน ให้คดีนั้นเป็นอัน
ระงับไป " ตามมาตรา 37 (1) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาชญา กับมาตรา 79 แห่งประมวลกฎหมายอาชญา มีข้อความผิด
กันอยู่ คือ ในมาตรา 37 (1) นั้นใช้คำว่า ยินยอมเสียค่าปรับใน
อัตราอย่างสูง แต่ในมาตรา 79 นี้ใช้คำว่า นำค่าปรับในอัตราอย่างสูง
มาชำระ ฉะนั้นการปฏิบัติตามมาตรา 79 นี้ จึงต้องเป็นการนำค่าปรับ
ในอัตราอย่างสูงในความผิดนั้นมาชำระที่เดียว ไม่ใช่เพียงยินยอมเสีย
ค่าปรับเท่านั้น

การชำระค่าปรับในอัตราอย่างสูงนี้ ถ้าเป็นกรณีที่ดีก็ยังไม่มาสู่ศาล ผู้กระทำความผิดของชำระคอกพนักงานสอบสวน แต่เมื่อคดีมาสู่ศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดก็นำมาชำระต่อเจ้าหน้าที่ของศาล เมื่อชำระแล้ว คดีนั้นย่อมระงับไป คือ สิทธิภาคีมาฟ้องยอมระงับไปเสมือนไม่มีการฟ้องคดี จึงทำให้มีผลว่า ผู้นั้นไม่เคยต้องโทษมาก่อน

การชำระค่าปรับในอัตราอย่างสูงนี้ มีเงื่อนไขอยู่ว่า จะต้องชำระก่อนที่ศาลเริ่มต้นสืบพยาน (ในกรณีที่คดีมาสู่ศาลแล้ว) จึงจะทำให้คดีระงับ จะนำมาชำระหลังจากศาลสืบพยานไปบ้างแล้วไม่ได้ แม้จะนำมาชำระก็ไม่ถือว่า คดีระงับ ซึ่งน่าจะถือว่า เป็นการถูกลงโทษปรับตามความผิดนั้น และคดีนั้น กฎหมายจะต้องระวางโทษปรับไว้สถานเดียว ดังนั้นคดีที่มีโทษทั้งจำคุกทั้งปรับ หรือคดีที่มีโทษจำคุก หรือปรับ จะนำบทบัญญัตินี้มาใช้บังคับไม่ได้ เช่น จำเลยกระทำความผิดเกี่ยวกับศาสนา ตามมาตรา 206 ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สองพันถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จำเลยจะขอชำระปรับหนึ่งหมื่นสี่พันบาท มาชำระก่อนศาลเริ่มต้นสืบพยานเพื่อให้คดีระงับไป ย่อมไม่ได้ เพราะคดีนี้มีโทษจำคุกด้วย.